

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Vervanging Steekterbrug, Alphen aan den Rijn

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

27 november 2014 / rapportnummer 2925-15

1. Hoofdpunten van het MER

De provincie Zuid-Holland wil de bestaande Steekterbrug in Alphen aan den Rijn vervangen en tevens robuust maken voor toekomstige verkeersontwikkelingen. Voor de besluitvorming over de noodzakelijke wijziging van een aantal bestemmingsplannen wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraad van Alphen aan den Rijn is bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de achtergrond met daarin de probleemanalyse, de doelstellingen die daaruit voortvloeien en de relatie tussen het ontwerp van de Steekterbrug met andere verkeerskundige plannen in de regio;
- de effecten van het brugontwerp op verkeer, geluid, luchtkwaliteit, landschap, cultuurhistorie en natuurlijke waarden zowel tijdens de realisatie- als de gebruiksfase;
- maatregelen om milieueffecten in de omgeving zo veel mogelijk te beperken.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Mededeling van de provincie Zuid-Holland aan de gemeente Alphen aan den Rijn. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de Mededeling voldoende aan de orde komen.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Achtergrond probleemstelling, doel, beleid en besluiten

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

De aanleiding voor de vervanging van de Steekterbrug wordt in de Mededeling duidelijk beschreven. Neem deze in het MER over. Geef daarbij ook inzicht in de verkeersproblemen (verkeersafwikkeling, verkeersveiligheid en langzaam rijdend verkeer) die met de nieuwe brug opgelost zullen worden. Geef ook inzicht in eventuele toekomstige problemen die zouden kunnen ontstaan wanneer plannen van de gemeente Alphen voor een binnenring gerealiseerd zouden worden. Geef aan welke eisen er aan het ontwerp worden gesteld zodat de brug in de toekomst ook als ringweg kan worden gebruikt.

2.2 Beleidskader en besluiten

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor de vervanging en ontwerpeisen van de Steekterbrug. Geef aan hoe de nieuwe brug kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- het verkeer- en vervoerplan van Alphen aan den Rijn;
- het provinciaal verkeer- en vervoerplan;
- de provinciale nota's Mobiliteit en Ruimte.

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor de wijziging van de bestemmingsplannen. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Referentie, alternatieven en varianten

3.1 Referentie

Het is van belang de autonome groei van het verkeersaanbod goed in kaart te brengen. Geef hiertoe een overzicht en korte beschrijving van de ruimtelijke en infrastructurele plannen en projecten, die de komende periode in de regio zullen worden uitgevoerd (met name de aanpassing van de N207) en geef aan welke invloed deze hebben op het verkeersbeeld (intensiteit, doorstroming, veiligheid). Houd daarbij rekening met andere geplande ontwikkelingen die, in samenhang met de voorgenomen activiteit, tot veranderingen in verkeersintensiteiten zouden kunnen leiden. Presenteer deze ontwikkelingen voor zover mogelijk op een goed leesbare kaart.

Werk met scenario's voor die plannen waarvan het doorgaan nu onzeker is, maar die naar verwachting mede bepalend zullen zijn voor het doelbereik en de milieueffecten van de nieuwe brug en eventuele inpassingsmaatregelen.

3.2 Alternatieven en varianten

De afweging van alternatieven is tijdens de publicatie van de Mededeling al vergevorderd. De keuze voor het voorkeursalternatief en de milieugevolgen die daarbij een rol hebben gespeeld zijn in de Mededeling beschreven.

Uit verkeersanalyses blijkt dat de nieuwe brug naar verwachting geen of een geringe verkeersaantrekkende werking zal hebben. In het MER zal er daarom voornamelijk worden gekeken naar de inpassing van de brug en maatregelen met mogelijke (milieu)gevolgen. Het onderscheid zal dus voornamelijk gelegen zijn in de afweging tussen ruimtebeslag, geluidhinder, landschap, archeologie en natuur. Dat betekent dat andere aspecten minder intensief onderzocht hoeven te worden. In het MER hoeft alleen op maatregelen ingegaan worden die onderscheidend zijn in hun milieugevolgen.

Onderzoek in het MER ook de mogelijkheden voor ruilverkaveling als mogelijke oplossing voor het landbouwverkeer dat van de brug gebruik maakt. Deze variant dient in zoverre te worden onderzocht dat het duidelijk wordt of:

- het een reëel in beschouwing te nemen variant is;
- deze variant ook eventuele (milieu)voordelen heeft.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Maak in het MER onderscheid tussen de effecten tijdens de realisatiefase wanneer de Steekterbrug tijdelijk (gedeeltelijk) uit het verkeersnetwerk wordt gehaald en de effecten die na de realisatie van de brug op zullen treden.

Beschrijf de milieueffecten zoveel mogelijk kwantitatief. Werk beeldend, geef de effecten zoveel mogelijk weer op kaarten en in overzichtstabellen. Maak daarbij onderscheid tussen doelbereik (verkeerseffecten) en milieugevolgen. Beschrijf effecten ook in cumulatie met effecten van andere ontwikkelingen in het studiegebied.

Neem als studiegebied het gebied waar milieueffecten van de voorgenomen activiteit te verwachten zijn. Geef in het MER zo mogelijk op kaart aan wat als studiegebied wordt beschouwd. Het studiegebied zal dus voor de verschillende milieugevolgen verschillend kunnen zijn.

4.2 Verkeer

Beschrijf in het MER het effect van het voorkeuralternatief en de verschillende inpassingsmaatregelen op:

- de doorstroming van het verkeer;
- het stimuleren van het fietsgebruik;
- de verkeersveiligheid, waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de te verwachten aantallen verkeersslachtoffers (bij voorkeur kwantitatief m.b.v. risicocijfers en kentallensystematiek) als aan de toepassing van de ontwerpuitgangspunten die de verkeersveiligheid bepalen (een gedegen kwalitatieve beschrijving op basis van 'Duurzaam Veilig');
- de effecten op de barrièrewerking (routes en omrijafstanden) en de oversteekbaarheid (de mate waarin het langzaam verkeer wordt vertraagd en gehinderd).

4.3 Geluid

Breng de geluidbelasting in beeld langs de relevante wegen en ter hoogte van gevoelige bestemmingen voor de autonome ontwikkeling en het voorkeuralternatief met de onderscheidende varianten (voor het maatgevende jaar). Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan het Meet- en rekenvoorschrift geluidhinder 2012. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels contourenkaarten.

Beschrijf in het MER de toename of afname van aantallen geluidbelaste woningen vanaf de voorkeurswaarde van 48 dB in stappen van 5 dB en de toe- en afname van aantallen geluidgehinderden.

Geef in het MER aan:

- of er thans al woningen zijn waarvoor een hogere waarde is verleend;
- welke geluidsreducerende maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van extra geluidschermen of 'stiller asfalt', dubbellaags zoab) getroffen kunnen c.q. moeten worden en wat de effecten van deze maatregelen zijn.

Geluid is relevant bij een toe- of afname van 1 dB of meer. Dit komt ongeveer overeen met een verkeerstoename van 30% of meer of een afname van 20% of meer ten opzichte van de referentiesituatie.

Ga in het MER in op de optredende geluidbelasting tijdens de realisatiefase en op de mogelijke maatregelen om deze geluidbelasting te mitigeren.

4.4 Luchtkwaliteit

Breng de concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} langs de relevante wegen en ter hoogte van gevoelige bestemmingen in beeld voor de autonome ontwikkeling en het voorkeuralternatief met de onderscheidende varianten (ook onder de grenswaarden). Beschouw het jaar van besluitvorming en 10 jaar na besluitvorming. Beschouw de wegen die ook voor het milieuspect geluid worden beschouwd.

Maak gebruik van berekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourenkaarten met voldoende onderscheidende klassebreedtes en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.

Naar verwachting heeft het voornemen een positief effect op de luchtkwaliteit (verbetering doorstroming) ter hoogte van de gevoelige bestemmingen. Breng dit in het MER duidelijk in beeld.

4.5 Beschermden soorten

Beschrijf van belangrijke en kenmerkende soorten (zoals soorten van de Rode Lijst) en door de Flora- en faunawet beschermde soorten het voorkomen in het studiegebied² en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.³ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Bepaal wat betreft beschermde soorten tevens of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats.

Maak aannemelijk dat, waar relevant, maatregelen te treffen zijn waarmee voorkomen kan worden dat het plan afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van soorten.

4.6 Landschap en ruimtelijke kwaliteit

Maak in het MER een diagnose van de huidige kwaliteit van het landschap en de ruimtelijke omgeving van de Steekterbrug. Beschrijf hoe het brugontwerp en de inpassing in de directe omgeving deze kwaliteit zullen beïnvloeden. Maak deze beschrijving zoveel mogelijk beeldend en vanuit verschillende zichtpunten, zoals de vier verschillende buurtgemeenschappen en vanaf het water.

Beschrijf in het MER eventuele maatregelen die de inpassing van de brug en de ruimtelijke kwaliteit kunnen verbeteren.

4.7 Cultuurhistorie en archeologie

Geef in het MER een overzicht van aanwezige cultuurhistorische waarden in het plangebied die door de aanleg van de nieuwe brug aangetast of beïnvloed zullen worden. Besteed hierbij vooral aandacht aan archeologische waarden en wellicht ook gebouwd erfgoed (bijvoorbeeld bij woningen die gesloopt moeten worden).

² Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het (vernieuwde) Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

³ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMVB-soorten) en vogels.

De archeologische verwachtingswaarde in het plangebied is hoog. Stel door veldonderzoek vast of er op de plaatsen waar bodemingrepen plaatsvinden of er archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn.

Beschrijf de beleefde kwaliteit, de fysieke kwaliteit en de inhoudelijke kwaliteit van aanwezige waarden . Beschrijf de effecten van alternatieven/varianten op deze kwaliteiten.

4.8 Overige milieugevolgen

Voor overige milieugevolgen zoals bodem, water, externe veiligheid, duurzaamheid en klimaat heeft de Commissie geen aanvullende opmerkingen op de Mededeling.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Provinciale Staten van de provincie Zuid-Holland

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Alphen aan den Rijn

Besluit: wijziging van een aantal bestemmingsplannen

Categorie Besluit m.e.r.: C1.2

Activiteit: vervanging en aanpassing van de Steekterbrug

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure op: 11 september 2014

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 11 september t/m 22 oktober

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 28 augustus 2014

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 27 november 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

ing. J.M. van der Grift

ing. B. Peters

mr. C.Th. Smit (voorzitter)

ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- Mededeling aan bevoegd gezag M.e.r. aanpassing Steekterburg, Alphen aan den Rijn, Tauw, Projectnummer EVW081202, 21 mei 2014;
- Provincie Zuid-Holland, Haalbaarheidsstudie Vervanging N207 Steekterbrug, Iv-Infra, INPA110573, 18 februari 2013, + bijlage A: Variantenbeschrijving, Bijlage C: Resultaten microsimulatie, Bijlage D: Akoestisch onderzoek.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Vervanging Steekterbrug,
Alphen aan den Rijn**

ISBN: 978-90-421-4036-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

